

СИЛАБУС З ДИСЦИПЛІНИ «Фтизіатрія»

1. Загальна інформація

Назва факультету	Медичний
Освітня програма (галузь, спеціальність, рівень вищої освіти, форма навчання)	22 Охорона здоров'я, 222 Медицина, другий рівень вищої освіти (магістерський), денна форма
Навчальний рік	2023/2024
Назва дисципліни, код (електронна адреса на сайті ЛНМУ імені Данила Галицького)	Фтизіатрія, ВБ 3.4.1.3 Гігієна, соціальна медицина, громадське здоров'я, фтизіатрія, профілактична медицина у загальній практиці (сімейній медицині), інфекційні хвороби, ВБ 3.4.1 Індивідуальний профільний курс Профілактична медицина, ВБ 3.4
Кафедра (назва, адреса, телефон, e-mail)	Фтизіатрії і пульмонології, 79066, Львів, вул. Зелена 477; (032)236-89-42; kaf_phthysiology@meduniv.lviv.ua
Керівник кафедри (контактний e-mail)	Професор Костик Ольга Петрівна, kaf_phthysiology@meduniv.lviv.ua
Рік навчання (рік, на якому реалізується вивчення дисципліни)	6-ий
Семестр (семестр, у якому реалізується вивчення дисципліни)	11-12
Тип дисципліни / модулю (обов'язкова/ вибіркова)	Вибіркова
Викладачі (імена, прі-звіща, наукові ступені і звання викладачів, які викладають дисципліну, контактний e-mail)	Ольга Костик, д.мед.н., професор; kaf_phthysiology@meduniv.lviv.ua Лідія Білозір, д.мед.н., доцент; kaf_phthysiology@meduniv.lviv.ua Уляна Чуловська, к.мед.н., доцент; ulyana_62@ukr.net Зоряна Піскур, к.мед.н., в.о.доцента; zorjanapiskur@gmail.com
Erasmus так/ні (доступність дисципліни для студентів у рамках програми Erasmus+)	Ні
Особа, відповідальна за силабус (особа, якій слід надавати коментарі стосовно силабуса, контактний e-mail)	Доцент Чуловська Уляна Богданівна; ulyana_62@ukr.net
Кількість кредитів ECTS	1
Кількість годин (лекції/ практичні заняття/ самостійна робота студентів)	30 год. (15 год. практичних занять / 15 год. СРС)
Мова навчання	Українська
Інформація про консультації	
Адреса, телефон та регламент роботи клінічної бази	КНП ЛОР «Львівський регіональний фтизіопульмонологічний клінічний лікувально-діагностичний центр»; 79066, Львів, вул. Зелена, 477; (032)236-89-00

2. Коротка анотація до курсу

Навчальна дисципліна «Фтизіатрія» вивчається студентами індивідуального профільного курсу Профілактична медицина. Базується на знаннях та навичках, набутих при вивченні фтизіатрії на 5-му курсі, а також інших клінічних та базових дисциплін і завершує набуття студентами загальних та фахових компетентностей для їхнього застосування у професійній практичній діяльності.

3. Мета і цілі курсу

1. Метою вивчення навчальної дисципліни «Фтизіатрія» є оволодіння сучасними методами діагностики, диференціальної діагностики, лікування, профілактики туберкульозу, формування здатності

використовувати знання, уміння, навички для вирішення різних задач професійної діяльності лікаря в галузі охорони здоров'я.

2. Цілі навчання:

- визначати фактори ризику туберкульозу;
- проводити опитування хворих з метою визначення симптомів, що можуть свідчити про туберкульоз;
- застосовувати алгоритм обстеження хворих з симптомами, що можуть свідчити про туберкульоз, на етапі первинної допомоги і розробляти клінічний маршрут пацієнта;
- визначати варіанти тактичних дій лікаря в залежності від даних бактеріоскопічного дослідження мокротиння, рентгенологічного обстеження та інших методів діагностики;
- інтерпретувати дані мікроскопічного, молекулярно-генетичного, бактеріологічного методів виявлення збудника туберкульозу;
- оцінювати результати основних лабораторних, променевих, інструментальних методів діагностики та туберкулодіагностики;
- проводити диференційну діагностику при бронхолегеновому, інтоксикаційному та рентгенологічних синдромах у хворих з симптомами, що можуть свідчити про туберкульоз;
- формулювати діагноз туберкульозу згідно з діючою класифікацією;
- організовувати лікування туберкульозу під безпосереднім наглядом;
- формувати і підтримувати прихильність хворого до лікування туберкульозу;
- призначати стандартизоване медикаментозне лікування хворим на туберкульоз в залежності від категорії та визначати результати лікування;
- призначати лікування хворим на хіміорезистентний туберкульоз;
- діагностувати невідкладні стани у хворих на туберкульоз та надавати їм екстрену допомогу ;
- проводити хіміопрофілактику туберкульозу;
- організовувати заходи адміністративного інфекційного контролю туберкульозної інфекції;
- правильно використовувати та підбирати індивідуальні засоби захисту органів дихання.

3. Компетентності та результати навчання, формування яких забезпечує вивчення дисципліни (загальні і спеціальні компетентності).

Згідно з вимогами Стандарту вищої освіти дисципліна забезпечує набуття студентами компетентностей.

Інтегральна компетентність - здатність розв'язувати складні задачі, у тому числі дослідницького та інноваційного характеру у сфері медицини. Здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії.

Загальні:

ЗК1 – Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2 – Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК3 – Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

ЗК4 – Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК5 – Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК6 – Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК7 – Здатність працювати в команді.

ЗК8 – Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК9 – Здатність спілкуватись іноземною мовою.

ЗК10 – Здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології.

ЗК11 – Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК12 – Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

ЗК13 – Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.

ЗК14 – Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК15 – Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Фахові:

ФК1 – Здатність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані.

ФК2 – Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів.

ФК3 – Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозів туберкульозу.

ФК4 – Здатність до визначення необхідного режиму праці і відпочинку при лікуванні та профілактиці туберкульозу.

ФК5 – Здатність до визначення характеру харчування при лікуванні та профілактиці туберкульозу.

ФК6 – Здатність до визначення принципів та характеру лікування та профілактики туберкульозу.

ФК7 – Здатність до діагностування невідкладних станів.

ФК8 – Здатність до визначення тактики та надання екстреної медичної допомоги.

ФК10 – Здатність до виконання медичних маніпуляцій.

ФК13 – Здатність до проведення санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів.

ФК14 – Здатність до планування і проведення профілактичних та протиепідемічних заходів щодо туберкульозу.

ФК16 – Здатність до ведення медичної документації, в тому числі електронних форм.

ФК24 – Дотримання етичних принципів при роботі з пацієнтами, лабораторними тваринами.

ФК25 – Дотримання професійної та академічної доброчесності, нести відповідальність за достовірність отриманих наукових результатів.

4. Пререквізити курсу

Студенту для успішного навчання та опанування компетентностями з дисципліни «Фтизіатрія» необхідні базові знання та результати навчання наступних дисциплін:

- анатомія людини – знати анатомію органів дихання;
- фізіологія – знати фізіологію органів дихання;
- патоморфологія – знати патоморфологічні зміни органів при туберкульозі;
- патофізіологія – знати патофізіологію органів дихання;
- мікробіологія – знати морфологічну будову, властивості, патогенність та вірулентність мікобактерій туберкульозу, методи їх виявлення в харкотинні та інших матеріалах, вміти зібрати матеріал для бактеріологічного дослідження, оцінити отримані результати;
- фармакологія – знати антимікобактеріальні препарати, механізми дії, побічні явища, вміти їх призначити хворому;
- пропедевтика внутрішньої медицини – знати методику опитування та об'єктивного огляду хворого, вміти зібрати анамнез та оглянути пацієнта, оцінити отримані дані;
- пропедевтика педіатрії – знати методику опитування та об'єктивного огляду дитини, вміти зібрати анамнез та оглянути дитину;
- радіологія – знати рентгенологічні особливості органів грудної клітки в нормі і при патології, рентгенологічні симптоми і синдроми, вміти виявити та інтерпретувати рентгенологічні зміни в легенях;
- внутрішня медицина – знати клінічні прояви, рентгенеміютику захворювань дихальної системи, вміти провести диференціальну діагностику хвороб органів дихання;
- гігієна та екологія – знати методи профілактики захворювань;
- епідеміологія – знати ланки епідеміологічного процесу (джерело інфекції, шляхи передачі інфекції, сприйнятливність організму).

5. Програмні результати навчання

ПРН-1. Мати ґрунтовні знання із структури професійної діяльності. Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань. Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності.

ПРН-2. Розуміння та знання фундаментальних і клінічних біомедичних наук, на рівні достатньому для вирішення професійних задач у сфері охорони здоров'я.

ПРН-3. Спеціалізовані концептуальні знання, що включають наукові здобутки у сфері охорони здоров'я і є основою для проведення досліджень, критичне осмислення проблем у сфері медицини та дотичних до неї міждисциплінарних проблем.

ПРН-4. Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати попередній клінічний діагноз захворювання.

ПРН-5. Збирати скарги, анамнез життя та захворювання, оцінювати психомоторний та фізичний

- розвиток пацієнта, стан органів та систем організму, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу, враховуючи вік пацієнта.
- ПРН-6. Встановлювати остаточний клінічний діагноз шляхом прийняття обґрунтованого рішення та аналізу отриманих суб'єктивних і об'єктивних даних клінічного, додаткового обстеження, проведення диференційної діагностики, дотримуючись відповідних етичних і юридичних норм, під контролем лікаря-керівника в умовах закладу охорони здоров'я.
- ПРН-7. Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, функціональні та/або інструментальні), пацієнтів із захворюваннями органів і систем організму для проведення диференційної діагностики захворювань.
- ПРН-8. Визначити головний клінічний синдром або чим обумовлена тяжкість стану потерпілого/постраждалого шляхом прийняття обґрунтованого рішення та оцінки стану людини за будь-яких обставин (в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами) у т.ч. в умовах надзвичайної ситуації та бойових дій, в польових умовах, в умовах нестачі інформації та обмеженого часу.
- ПРН-9. Визначати характер та принципи лікування хворих на туберкульоз (консервативне, оперативне), враховуючи вік пацієнта, в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами та на етапах медичної евакуації, в т.ч. у польових умовах, на підставі попереднього клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами, у разі необхідності розширення стандартної схеми вмiти обґрунтувати персоніфіковані рекомендації під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи.
- ПРН-10. Визначати необхідний режим праці, відпочинку та харчування на підставі заключного клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.
- ПРН-14. Визначати тактику та надавати екстрену медичну допомогу при невідкладних станах в умовах обмеженого часу згідно з існуючими клінічними протоколами та стандартами лікування.
- ПРН-17. Виконувати медичні маніпуляції в умовах лікувального закладу, вдома або на виробництві на підставі попереднього клінічного діагнозу та/або показників стану пацієнта шляхом прийняття обґрунтованого рішення, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.
- ПРН-19. Планувати та втілювати систему протиепідемічних та профілактичних заходів, щодо виникнення та розповсюдження захворювань серед населення.
- ПРН-20. Аналізувати епідеміологічний стан та проводити заходи масової й індивідуальної, загальної та локальної профілактики інфекційних захворювань.
- ПРН-21. Відшуковувати необхідну інформацію у професійній літературі та базах даних інших джерелах, аналізувати, оцінювати та застосовувати цю інформацію.
- ПРН-24. Організовувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності.
- ПРН-25. Зрозуміло і однозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефахівців.
- ПРН-27. Вільно спілкуватися державною та англійською мовою, як усно так і письмово для обговорення професійної діяльності, досліджень та проектів.
- ПРН-29. Планувати, організовувати та проводити заходи зі специфічної профілактики інфекційних захворювань, в тому числі згідно з Національним календарем профілактичних щеплень, як обов'язкових так і рекомендованих. Управляти залишками вакцин, організовувати додаткові вакцинальні кампанії, у т.ч. заходи з імунопрофілактики.

Список результатів навчання

Код результату навчання	Зміст результату навчання	Посилання на код матриці компетентностей
<i>Код створюється при заповненні syllabusу (категорія: Зн-знання, Ум-уміння,</i>	<i>Результати навчання визначають, що студент повинен знати, розуміти та вмiти виконувати, після завершення вивчення дисципліни. Результати навчання впливають із заданих цілей навчання.</i>	Символ коду Програмного результату навчання у

<i>К-компетентності, АВ – автономність та відповідальність)</i>	<i>Для зарахування дисципліни необхідно підтвердити досягнення кожного результату навчання.</i>	Стандарті вищої освіти
<p><i>Зн-1</i> <i>Ум-1</i></p> <p><i>К-1</i></p> <p><i>АВ-1</i></p>	<p>Знати структуру професійної діяльності.</p> <p>Вміти здійснювати професійну діяльність шляхом оновлення та інтеграції знань.</p> <p>Ефективно формувати комунікаційну стратегію для успішного здійснення професійної діяльності.</p> <p>Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності.</p>	<i>ПРН-1</i>
<p><i>Зн-2</i></p> <p><i>Ум-2</i></p> <p><i>К-2</i></p> <p><i>АВ-2</i></p>	<p>Знати та розуміти фундаментальні і клінічні біомедичні науки на рівні, достатньому для вирішення професійних задач у сфері охорони здоров'я.</p> <p>Вміти застосовувати знання з фундаментальних і клінічних біомедичних наук для успішного вирішення професійних задач у сфері охорони здоров'я.</p> <p>Ефективно застосовувати міжособистісні зв'язки з використанням знань з фундаментальних і клінічних біомедичних наук для успішного вирішення професійних задач у сфері охорони здоров'я.</p> <p>Нести відповідальність за використання знань з фундаментальних і клінічних біомедичних наук для успішного вирішення професійних задач у сфері охорони здоров'я.</p>	<i>ПРН-2</i>
<p><i>Зн-3</i></p> <p><i>Ум-3</i></p> <p><i>К-3</i></p> <p><i>АВ-3</i></p>	<p>Знати та розуміти наукові здобутки у сфері охорони здоров'я для формування спеціалізованих концептуальних знань.</p> <p>Вміти застосувати наукові здобутки у сфері охорони здоров'я для формування спеціалізованих концептуальних знань.</p> <p>Ефективно формувати комунікаційну стратегію для успішного проведення досліджень, критичного осмислення проблем у сфері медицини та дотичних до неї міждисциплінарних проблем.</p> <p>Нести відповідальність за успішне проведення досліджень, критичне осмислення проблем у сфері медицини та дотичних до неї міждисциплінарних проблем.</p>	<i>ПРН-3</i>
<p><i>Зн-4</i> <i>Ум-4</i></p> <p><i>К-4</i></p> <p><i>АВ-4</i></p>	<p>Знати провідні клінічні симптоми і синдроми.</p> <p>Вміти виділяти провідні клінічні симптоми і синдроми, використовуючи дані анамнезу, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, та встановлювати попередній клінічний діагноз.</p> <p>Ефективно формувати комунікаційну стратегію для виділення провідних клінічних симптомів і синдромів та встановлення попереднього клінічного діагнозу.</p> <p>Нести відповідальність за вірне встановлення попереднього клінічного діагнозу.</p>	<i>ПРН-4</i>
<p><i>Зн-5</i></p> <p><i>Ум-5</i></p> <p><i>К-5</i></p> <p><i>АВ-5</i></p>	<p>Знати стандартні схеми та методики опитування, фізикального обстеження хворого.</p> <p>Вміти зібрати скарги пацієнта, анамнез хвороби та життя, провести загальний і детальний огляд хворого, дати оцінку отриманих даних.</p> <p>Ефективно формувати комунікаційну стратегію при спілкуванні з пацієнтом та його родичами.</p> <p>Нести відповідальність за вибір способу комунікації, якісне проведення огляду та клінічну оцінку отриманих даних.</p>	<i>ПРН-5</i>
<p><i>Зн-6</i> <i>Ум-6</i></p> <p><i>К-6</i></p>	<p>Знати основні принципи встановлення клінічного діагнозу.</p> <p>Вміти аналізувати отримані дані обстеження пацієнта для встановлення клінічного діагнозу.</p> <p>Обґрунтовано інформувати пацієнта та/чи родичів про клінічний діагноз.</p>	<i>ПРН-6</i>

<i>AB-6</i>	Нести відповідальність за прийняття обґрунтованих рішень і дій щодо правильності встановлення клінічного діагнозу.	
<i>Зн-7</i> <i>Ум-7</i> <i>К-7</i> <i>AB-7</i>	Знати стандартні методики проведення лабораторних та інструментальних досліджень. Вміти призначити лабораторне та інструментальне обстеження хворого шляхом застосування стандартних методик, аналізувати результати лабораторних та інструментальних досліджень та на їх підставі оцінити інформацію щодо діагнозу хворого. Обґрунтовано призначити та донести до пацієнта та/чи його родичів (опікунів) інформацію щодо переліку необхідних лабораторних та інструментальних досліджень. Нести відповідальність за правильне призначення лабораторних та інструментальних досліджень, своєчасне і вірне оцінювання їх результатів.	<i>ПРН-7</i>
<i>Зн-8</i> <i>Ум-8</i> <i>К-8</i> <i>AB-8</i>	Знати головні клінічні синдроми, які можуть зумовити тяжкість стану потерпілого/постраждалого. Вміти визначати головний клінічний синдром, який зумовив тяжкість стану потерпілого/постраждалого, шляхом прийняття обґрунтованого рішення та оцінки стану людини за будь-яких обставин, у т.ч. в умовах надзвичайної ситуації та бойових дій, в польових умовах, в умовах нестачі інформації та обмеженого часу. Ефективно формувати комунікаційну стратегію при визначенні головного клінічного синдрому, який зумовив тяжкість стану потерпілого/постраждалого за будь-яких обставин, у т.ч. в умовах надзвичайної ситуації та бойових дій, в польових умовах, в умовах нестачі інформації та обмеженого часу. Нести відповідальність за правильне визначення головного клінічного синдрому, який зумовив тяжкість стану потерпілого/постраждалого, за будь-яких обставин, у т.ч. в умовах надзвичайної ситуації та бойових дій, в польових умовах, в умовах нестачі інформації та обмеженого часу.	<i>ПРН-8</i>
<i>Зн-9</i> <i>Ум-9</i> <i>К-9</i> <i>AB-9</i>	Мати спеціалізовані знання алгоритмів та стандартних схем лікування туберкульозу. Вміти визначати принципи та характер лікування різних форм туберкульозу. Формувати та донести до пацієнта та/чи його родичів (опікунів) власні висновки щодо принципів та характеру лікування. Нести відповідальність за прийняття рішення щодо принципів та характеру лікування захворювання.	<i>ПРН-9</i>
<i>Зн-10</i> <i>Ум-10</i> <i>К-10</i> <i>AB-10</i>	Знати алгоритми та стандартні схеми визначення режиму праці та відпочинку, лікувального харчування при туберкульозі. Вміти визначати необхідний режим праці та відпочинку, правильного харчування хворих на туберкульоз. Формувати та донести до пацієнта та/чи його родичів (опікунів) вис-новки щодо необхідного режиму праці та відпочинку, правильного харчування при туберкульозі. Нести відповідальність за обґрунтованість призначення режиму праці та відпочинку, харчування хворому при лікуванні туберкульозу.	<i>ПРН-10</i>
<i>Зн-14</i> <i>Ум-14</i> <i>К-14</i>	Знати тактику надання екстреної медичної допомоги при невідкладних станах у фтизіатрії. Вміти надавати екстрену медичну допомогу при невідкладних станах в умовах обмеженого часу згідно з існуючими клінічними протоколами та стандартами лікування. Обґрунтовано інформувати пацієнта та/чи родичів про необхідність надання невідкладної допомоги та отримати згоду на	<i>ПРН-14</i>

<i>AB-14</i>	медичне втручання. Нести відповідальність за своєчасність та якість надання екстреної медичної допомоги.	
<i>Зн-17</i> <i>Ум-17</i> <i>К-17</i> <i>AB-17</i>	Мати спеціалізовані знання алгоритмів виконання медичних маніпуляцій. Вміти виконувати медичні маніпуляції. Обґрунтовано формувати та довести до пацієнта, та/чи його родичів (опікунів) висновки щодо необхідності проведення медичних маніпуляцій. Нести відповідальність за якість виконання медичних маніпуляцій.	<i>ПРН-17</i>
<i>Зн-19</i> <i>Ум-19</i> <i>К-19</i> <i>AB-19</i>	Знати протиепідемічні та профілактичні заходи щодо виникнення та розповсюдження туберкульозу серед населення. Вміти провести санітарно-гігієнічні та профілактичні заходи, скеровані на запобігання зараження та захворювання туберкульозом населення. Інформувати населення про необхідність проведення профілактики туберкульозу. Нести відповідальність за своєчасне та якісне проведення профілактики туберкульозу.	<i>ПРН-19</i>
<i>Зн-20</i> <i>Ум-20</i> <i>К-20</i> <i>AB-20</i>	Знати основні епідеміологічні показники туберкульозу, систему протиепідемічних заходів інфекційного контролю туберкульозу. Вміти провести протиепідемічні заходи в осередку туберкульозної інфекції. Інформувати населення та медичний персонал про необхідність проведення протиепідемічних заходів в осередку туберкульозної інфекції та строгого дотримання вимог інфекційного контролю в медичних закладах. Нести відповідальність за своєчасність організації протиепідемічних заходів в осередку туберкульозної інфекції та строго дотримання вимог інфекційного контролю в медичних закладах.	<i>ПРН-20</i>
<i>Зн-21</i> <i>Ум-21</i> <i>К-21</i> <i>AB-21</i>	Знати методику пошуку необхідної інформації у професійній літературі, інтернет ресурсах. Вміти аналізувати, оцінити та застосувати отриману інформацію. Встановлювати міжособистісні зв'язки для пошуку, аналізу, оцінки отриманої інформації. Нести відповідальність за аналіз та адекватну оцінку отриманої інформації з професійної літератури, інтернет ресурсів.	<i>ПРН-21</i>
<i>Зн-24</i> <i>Ум-24</i> <i>К-24</i> <i>AB-24</i>	Знати основні правила індивідуальної безпеки у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності. Вміти забезпечити необхідний рівень індивідуальної безпеки у разі виникнення типових небезпечних ситуацій. Застосовувати навички міжособистісної взаємодії для забезпечення необхідного рівня індивідуальної безпеки у разі виникнення типових небезпечних ситуацій. Нести відповідальність за забезпечення необхідного рівня індивідуальної безпеки у разі виникнення типових небезпечних ситуацій.	<i>ПРН-24</i>
<i>Зн-25</i> <i>Ум-25</i> <i>К-25</i>	Знати шляхи донесення власних знань, висновків та аргументації з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефахівців. Вміти зрозуміло і однозначно донести власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефахівців. Встановлювати міжособистісні зв'язки для донесення власних знань, висновків та аргументації з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефахівців.	<i>ПРН-25</i>

AB-24	Нести відповідальність за зрозуміле і однозначне донесення власних знань, висновків та аргументації з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефахівців.	
Зн-27	Вільно володіти державною та англійською мовами на рівні усного та письмового спілкування.	ПРН-27
Ум-27	Вміти вільно спілкуватись державною та англійською мовами для обговорення питань професійної діяльності, досліджень та проектів.	
К-27	Встановлювати міжособистісні зв'язки для вільного спілкування державною та англійською мовами для обговорення питань професійної діяльності, досліджень та проектів.	
AB-27	Нести відповідальність за вміння вільно спілкуватись державною та англійською мовами для обговорення питань професійної діяльності, досліджень та проектів.	
Зн-29	Знати особливості специфічної профілактики туберкульозу (вакцинація, ревакцинація БЦЖ).	ПРН-29
Ум-29	Вміти організувати та провести специфічну профілактику туберкульозу.	
К-29	Інформувати населення про необхідність проведення своєчасної специфічної профілактики туберкульозу.	
AB-29	Нести відповідальність за якісне та своєчасне проведення вакцинації, ревакцинації БЦЖ.	

6. Формат і обсяг курсу

Формат курсу	Очний	
Вид занять	Кількість годин	Кількість груп
Практичні	15	
Самостійні	15	

7. Тематика та зміст курсу

Код виду занять	Тема	Зміст навчання	Код результату навчання	Викладач
П-1	Ведення хворих на туберкульоз. Виявлення, діагностика туберкульозу. Режими лікування у випадках вперше діагностованого туберкульозу та повторного лікування.	Стандарти охорони здоров'я при туберкульозі. Сучасні підходи до виявлення та діагностики туберкульозу. Визначення симптомів, що можуть свідчити про туберкульоз. Маршрут пацієнта з кашлем на етапі первинної медичної допомоги. Бактеріологічні методи діагностики туберкульозу. Роль експрес-методів молекулярно-генетичної діагностики туберкульозу. Застосування рентгенологічного дослідження у діагностиці туберкульозу. Роль комп'ютерної і магнітно-резонансної томографії у діагностиці та диференційній діагностиці туберкульозу. Роль інструментальних та інвазивних методів у підтвердженні діагнозу. Режими лікування	ПРН-1 ПРН-2 ПРН-3 ПРН-4 ПРН-5 ПРН-6 ПРН-7 ПРН-9 ПРН-10 ПРН-17 ПРН-21 ПРН-27	Костик О.П. Білозір Л.І. Чуловська У.Б. Піскур З. І.

		хворих у випадках вперше діагностованого туберкульозу і випадках повторного лікування. Лікування під безпосереднім наглядом і формування прихильності до лікування.		
П-2	Ведення хворих на лікарсько-стійкий (хіміорезистентний) туберкульоз. Схеми лікування монорезистентного, полірезистентного туберкульозу, туберкульозу із множинною лікарською стійкістю (мультирезистентного), туберкульозу із широкою лікарською стійкістю. Особливості ведення інкурабельних пацієнтів з туберкульозом. Застосування паліативних методів лікування. Ускладнення туберкульозу легень: легенева кровотеча, кровохаркання, спонтанний пневмоторакс.	Визначення ризику туберкульозу із множинною лікарською стійкістю (мультирезистентного). Своєчасне встановлення лікарської стійкості. Складання діагностичного алгоритму із раціональним застосуванням методів молекулярно-генетичної діагностики і бактеріологічного дослідження. Стандартні та індивідуалізовані схеми лікування монорезистентного, полірезистентного туберкульозу, туберкульозу із множинною лікарською стійкістю та туберкульозу з широкою лікарською стійкістю. Діагностика та ведення побічних реакцій на лікування. Хірургічне лікування лікарсько-стійкого туберкульозу. Особливості ведення інкурабельних пацієнтів з туберкульозом. Застосування паліативних методів лікування. Кровохаркання і легенева кровотеча у хворих на туберкульоз: патогенез, класифікація, диференціація кровотечі. Види спонтанного пневмотораксу. Алгоритми надання невідкладної допомоги при ускладненнях туберкульозу.	ПРН-1 ПРН-2 ПРН-3 ПРН-4 ПРН-5 ПРН-6 ПРН-7 ПРН-8 ПРН-9 ПРН-10 ПРН-14 ПРН-17 ПРН-21 ПРН-27	Костик О.П. Білозір Л.І. Чуловська У.Б. Піскур З. І.
П-3	Профілактика туберкульозу. Інфекційний контроль за туберкульозом. Коронавірусна хвороба (COVID-19): клініка, діагностика, лікування, профілактика.	Вакцинація БЦЖ. Хіміопротекція туберкульозу, покази, методика проведення. Санітарна профілактика, її завдання. Робота в осередку туберкульозної інфекції з профілактики туберкульозу. Вакцинація і ревакцинація БЦЖ. Інфекційний контроль за туберкульозною інфекцією. Етіологія, патогенез коронавірусної хвороби. Клінічні ознаки в залежності від перебігу захворювання. Стандарти діагностики. Групи ризику	ПРН-1 ПРН-2 ПРН-3 ПРН-4 ПРН-5 ПРН-6 ПРН-7 ПРН-9 ПРН-10 ПРН-17 ПРН-19 ПРН-20 ПРН-21 ПРН-24 ПРН-27	Костик О.П. Білозір Л.І. Чуловська У.Б. Піскур З. І.

		розвитку ускладнень. Лікування хворих з COVID-19 на амбулаторному та стаціонарному етапах. Організація протиепідемічних заходів в осередку інфікування SARS-CoV-2.	ПРН-29	
СРС-1	Диференціальна діагностика прикореневих і парамедіастинальних процесів, легеневих дисемінацій, легеневих інфільтратів.	Рентгенологічний синдром розширення тіні коренів легень та середостіння. Диференціальна діагностика туберкульозу внутрішньогрудних лімфатичних вузлів, лімфогранульоматозу, неходжкінської лімфоми, лімфо-лейкозу, саркоїдозу, неспецифічних аденопатій, центрального раку, аневризми аорти, пухлин стравоходу, щитовидної залози, середостіння, гіперплазії тимусу. Рентгенологічний синдром дисемінації в легенях. Диференціальна діагностика дисемінованого туберкульозу, двобічної вогнищевої пневмонії, карциноматозу, пневмококіозу, саркоїдозу, застійних явищ в легенях, системних уражень сполучної тканини, інтерстиціальних захворювань легень. Рентгенологічний синдром часткового чи сегментарного затемнення (легеневого інфільтрату). Диференціальна діагностика інфільтративного туберкульозу легень, пневмонії, легеневого еозинофільного інфільтрату, інфаркту легені, раку легень.	ПРН-1 ПРН-2 ПРН-3 ПРН-4 ПРН-7 ПРН-21	Костик О.П. Білозір Л.І. Чуловська У.Б. Піскур З. І.
СРС-2	Диференціальна діагностика кулястих утворів в легенях, порожнин у легенях, плевритів.	Рентгенологічний синдром кулястої тіні в легенях. Диференціальна діагностика туберкульозом легень, периферичного раку, метастазів пухлин, доброякісних пухлин, виповнених кіст. Рентгенологічний синдром порожнини в легенях. Диференціальна діагностика туберкульозної каверни, абсцесу легень, аспергільоми, кістозної гіпоплазії, порожнинної форми раку, бронхоектатичної хвороби. Рентгенологічний синдром наявності рідини в плевральній порожнині. Диференціальна діагнос-	ПРН-1 ПРН-2 ПРН-3 ПРН-4 ПРН-7 ПРН-21	Костик О.П. Білозір Л.І. Чуловська У.Б. Піскур З. І.

		тика туберкульозного, неспецифічного, ракового плевритів, гідротораксу при серцевій декомпенсації, нирковій недостатності, мезотеліоми плеври.		
СРС-3	Позалегенові форми туберкульозу: туберкульоз мозкових оболонок, периферичних лімфовузлів, кісток і суглобів.	Клінічні варіанти, діагностика, лікування позалегенових форм туберкульозу (мозкових оболонок, периферичних лімфовузлів, кісток і суглобів).	ПРН-1 ПРН-2 ПРН-3 ПРН-4 ПРН-5 ПРН-6 ПРН-7 ПРН-9 ПРН-10 ПРН-21	Костик О.П. Білозір Л.І. Чуловська У.Б. Піскур З. І.

Методи навчання

Словесні – пояснення, інструктаж, навчальна дискусія.

Наочні – ілюстрування (таблиці, рентгенограми, результати аналізів та інших методів обстеження);
- демонстрація (діагностичних та лікувальних маніпуляцій).

Практичні – формування вмінь і навичок клінічного обстеження хворих, виконання передбачених програмою медичних маніпуляцій, надання невідкладної допомоги.

Інтерактивні – які передбачають роботу в малих групах для виконання певного пакету завдань; моделювання клінічних ситуацій.

8. Верифікація результатів навчання

Поточний контроль

здійснюється під час проведення навчальних занять і має на меті перевірку засвоєння студентами навчального матеріалу. Контроль здійснюється комплексним оцінюванням теоретичної і практичної підготовки студента на підставі усного опитування, тестового контролю, вирішення клінічних ситуаційних завдань, демонстрації практичних вмінь та навичок. Остаточна оцінка за поточну навчальну діяльність виставляється за 4-ри бальною (національною) шкалою з подальшим перерахунком у багатобальну шкалу.

Критерії оцінювання

Оцінювання усної відповіді студента

«Відмінно»	«Добре»	«Задовільно»	«Незадовільно»
Студент глибоко і твердо засвоїв матеріал; послідовно, грамотно і логічно його викладає, тісно пов'язує теорію з практикою, вільно справляється з питаннями.	Студент твердо знає матеріал, грамотно і по суті відповідає, не допускає суттєвих помилок у відповіді на запитання.	Студент має знання основного матеріалу, але не засвоїв його деталей, допускає помилки, порушує послідовність у викладенні матеріалу.	Студент не знає програмного матеріалу, допускає суттєві помилки, невпевнений у відповіді.

Оцінювання вирішення тестових завдань

«Відмінно»	«Добре»	«Задовільно»	«Незадовільно»
100-91%	90-76%	75-51%	50 і менше%

Оцінювання вирішення клінічної ситуаційної задачі

«Відмінно»	«Добре»	«Задовільно»	«Незадовільно»
Точно сформульований та повністю обґрунтований клінічний діагноз у пацієнта і складений план лікування.	Точно сформульований та частково обґрунтований клінічний діагноз у пацієнта, допущені неточності при складанні плану лікування.	Виникли труднощі при обґрунтуванні клінічного діагнозу, складанні плану лікування пацієнта.	Не дано відповіді на завдання задачі.

Оцінювання демонстрації практичної навички

«Відмінно»	«Добре»	«Задовільно»	«Незадовільно»
Студент оволодів практичними навичками, що передбачені програмою.	Студент виконує практичні навички, але припускає не принципові помилки.	Студент в процесі виконання практичних навичок допустив серйозні помилки.	Студент не виробив практичних навичок; не сформував вмінь передбачених

Підсумковий контроль

Залік - це форма підсумкового контролю, що полягає в оцінці засвоєння студентом навчального матеріалу виключно на підставі результатів виконання ним певних видів робіт на практичних заняттях. Семестровий залік з дисциплін проводиться після закінчення її вивчення, до початку екзаменаційної сесії.

Схема нарахування та розподіл балів, які отримують студенти:

Для дисциплін формою підсумкового контролю яких є залік:

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за поточну навчальну діяльність при вивченні дисципліни становить 200 балів.

Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати студент за поточну навчальну діяльність для зарахування дисципліни становить 120 балів.

Розрахунок кількості балів проводиться на підставі отриманих студентом оцінок за 4-ри бальною (національною) шкалою під час вивчення дисципліни, шляхом обчислення середнього арифметичного (СА), округленого до двох знаків після коми. Отримана величина конвертується у бали за багатобальною шкалою таким чином:

$$x = \frac{CA \times 200}{5}$$

9. Політика курсу

Політика навчальної дисципліни визначається системою вимог до студента при вивченні «Фтизіатрії» та ґрунтується на засадах академічної доброчесності. Студентам пояснюють цінність набуття нових знань; академічні норми, яких необхідно дотримуватися; чому вони важливі; що таке академічна доброчесність, які її цінності та функції; сутність та причини неприпустимості академічного плагіату; заохочують здобувачів вищої освіти самостійно виконувати навчальні завдання, коректно покликатися на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей.

Здобувачі вищої освіти повинні розвивати клінічне мислення, фундаментальними і спеціальними знаннями, вміннями щодо основних закономірностей розвитку хвороб, їх діагностики та лікування.

Навчальна дисципліна «Фтизіатрія» вивчається студентами спеціальності 222 «Медицина». Студент зобов'язаний в повному обсязі оволодіти знаннями, вміннями, практичними навичками та компетентностями з цієї дисципліни.

Політика щодо дотримання принципів академічної доброчесності здобувачів вищої освіти:

- самостійне виконання навчальних завдань поточного та підсумкового контролів без використання зовнішніх джерел інформації, окрім випадків, дозволених викладачем;
- самостійне виконання індивідуальних завдань та коректне оформлення посилань на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей.

Політика щодо дотримання принципів та норм етики і деонтології здобувачами вищої освіти:

- у навчальних і професійних ситуаціях діяти з позицій академічної доброчесності, професійної етики та деонтології;
- дотримуватись правил внутрішнього розпорядку клінічної бази кафедри, бути толерантними, доброзичливими та виваженими у спілкуванні студентами та викладачами, пацієнтами, медичним персоналом закладу охорони здоров'я.

Політика щодо відвідування занять здобувачами вищої освіти:

- присутність на всіх практичних заняттях є обов'язковим (окрім випадків відсутності за поважною причиною).

Політика перескладання тем та відпрацювання пропущених занять здобувачами вищої освіти:

- відпрацювання пропущених занять відбувається згідно графіку відпрацювання
- перескладання теми заняття, за яке студент отримав негативну оцінку, проводиться у зручний для викладача та студента позаурочний час.

10. Література

Обов'язкова:

1. Фтизіатрія. Нац. підручник / За редакцією В. І. Петренка. – Київ.: ВСВ «Медицина», 2015. – 472 с.
2. Пульмонологія та фтизіатрія: підручник у 2-х томах / За ред. Ю. І. Феценка, В. П. Мельника, І. Г. Ільницького. – Київ, Львів: Атлас, 2009. – 1336 с.
3. Фтизіатрія. Навчальний посібник / за редакцією В. П. Мельника, І. Г. Ільницького. – Київ – Львів:

Атлас, 2008. – 304с.

4. Фтизіатрія. Підручник / За ред. акад. А. Я. Циганенка, проф. С. І. Зайцевої. - Х.: Факт, 2004.- 390с.
5. Наказ МОЗ України від 19.01.2023р. № 102 "Стандарти медичної допомоги "Туберкульоз"".
6. Наказ МОЗ України № 358 від 22.02.2022р. Протокол "Надання медичної допомоги для лікування коронавірусної хвороби (COVID-19)".

Додаткова:

1. Профілактика туберкульозу: навчальний посібник для студентів, лікарів-інтернів та лікарів / В. І. Петренко, М. Г. Долинська, А. В. Александрін, В. В. Петренко. – Київ:2Print, 2017. – 88с.
2. Хвороби респіраторної системи. Довідниковий посібник / Ю. І. Фещенко, В. М. Мельник, І. Г. Льницький. – Київ – Львів: Атлас, 2008. – 497с.
3. Фещенко Ю. І. Організація контролю за хіміорезистентним туберкульозом. Виробниче видання. – Київ: Здоров'я, 2013. – 704 с.

Інформаційні ресурси:

1. Державна установа „Український центр контролю за соцхворобами МОЗ України”: <http://ucdc.gov.ua>
2. Сайт Національного інституту фтизіатрії і пульмонології імені Ф.Г.Яновського: <http://www.ifp.kiev.ua/doc>
3. Туберкульоз, легеневі хвороби, ВІЛ-інфекція. Український науково-практичний журнал <http://www.tub.vil.com.ua>
4. Сайт Проекту USAID «Посилення контролю за туберкульозом в Україні»: <http://www.stbcu.com.ua>

11. Обладнання, матеріально-технічне і програмне забезпечення дисципліни/ курсу

- Робоча навчальна програма дисципліни;
- Тематичні плани практичних занять та самостійної роботи студентів;
- Методичні вказівки до практичних занять для студентів;
- Орієнтовні карти для організації самостійної роботи студентів;
- Тестові та контрольні завдання до практичних занять;
- Методичне забезпечення проведення підсумкового контролю:
  - база тестових завдань
  - перелік теоретичних питань, що виносяться на підсумковий контроль
  - ситуаційні задачі
  - набори навчальних рентгенограм та томограм.

12. Додаткова інформація

Відповідальна за освітній процес – доц. Чуловська Уляна Богданівна, ulyana_62@ukr.net

На кафедрі діє науковий гурток, керівник - проф. Костик Ольга Петрівна,

kaf_phthiology@meduniv.lviv.ua

Практичні заняття відбуваються на базі КНП ЛОР «Львівський регіональний фтизіопульмонологічний клінічний лікувально-діагностичний центр» (вул. Зелена, 477).

Студентам необхідно мати халати, шапочки, маски, власні стетофонендоскопи.

Укладач силабуса

Чуловська Уляна Богданівна, к.м.н., доцент

Завідувач кафедри

Костик Ольга Петрівна, д.м.н., професор